การจัดฝึกอบรม

พัฒนาองค์ความรู้ด้านการประเมินสิ่งแวดล้อม ระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

การกำหนดตัวชี้วัด

สำหรับ SEA เพื่อการวางแผนพัฒนา

ตัวชี้วัด คือ ?

- **ตัวชี้วัด**

  คือ ตัวแปรหรือกลุ่มของตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาใช้วัดสภาวะอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเป็นปริมาณ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ทราบถึงระดับ ขนาด หรือความรุนแรงของปัญหาหรือสภาพที่ต้องการวัด

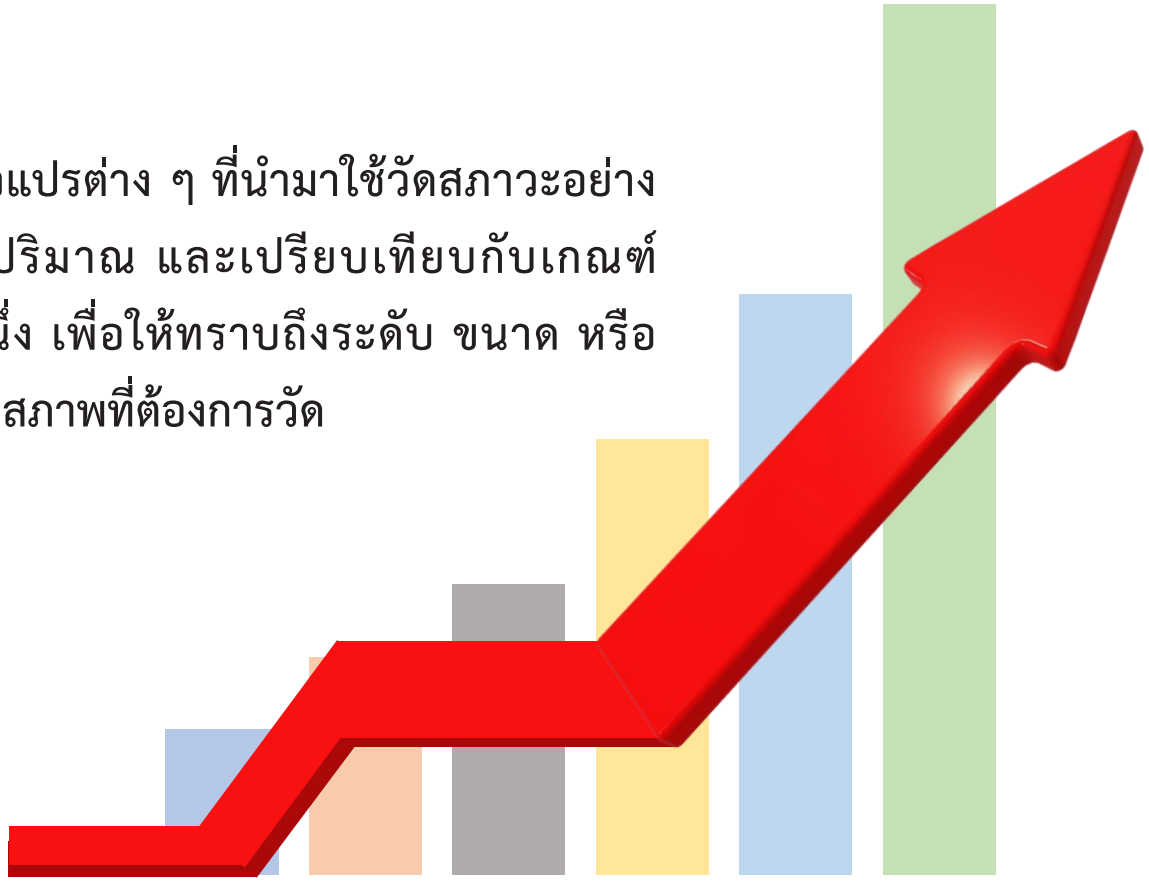

คุณลักษณะของตัวชี้วัด

1. **มีความตรง** สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้
2. **มีความเฉพาะเจาะจง** สะท้อนเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการวัด หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรโดยตรงเท่านั้น
3. **สะท้อนสภาพ**ที่แท้จริงของสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่าง**ครบถ้วน**
4. มี**ความไว** สามารถแสดงความแตกต่างได้ แม้สถานการณ์ที่วัดจะเปลี่ยนแปลงไปเพียงเล็กน้อย
5. **เชื่อถือได้** ไม่ว่าตัวชี้วัดนี้จะวัดโดยผู้ใด ในสภาวะการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ค่าที่ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพ ต้องได้ผลการวัดเหมือนกัน ถ้าวัดในสิ่งเดียวกัน
6. สามารถเก็บข้อมูลได้โดยใช้**ค่าใช้จ่ายต่ำ**
7. ได้รับการนิยามและ**เป็นที่ยอมรับ**ของทุกฝ่าย

ประเภทตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณสำหรับวัดสิ่งที่เป็นนามธรรม

การกำหนดตัวชี้วัด (Indicator Determination)

ตัวชี้วัดโดยตรง (Direct Indicator)

ตัวชี้วัดโดยอ้อม (Indirect Indicator)

ตัวแทนตัวชี้วัด (Proxy Indicator)

แผนผังการพิจารณาจุดเน้นเพื่อกำหนดปัจจัยสำคัญ

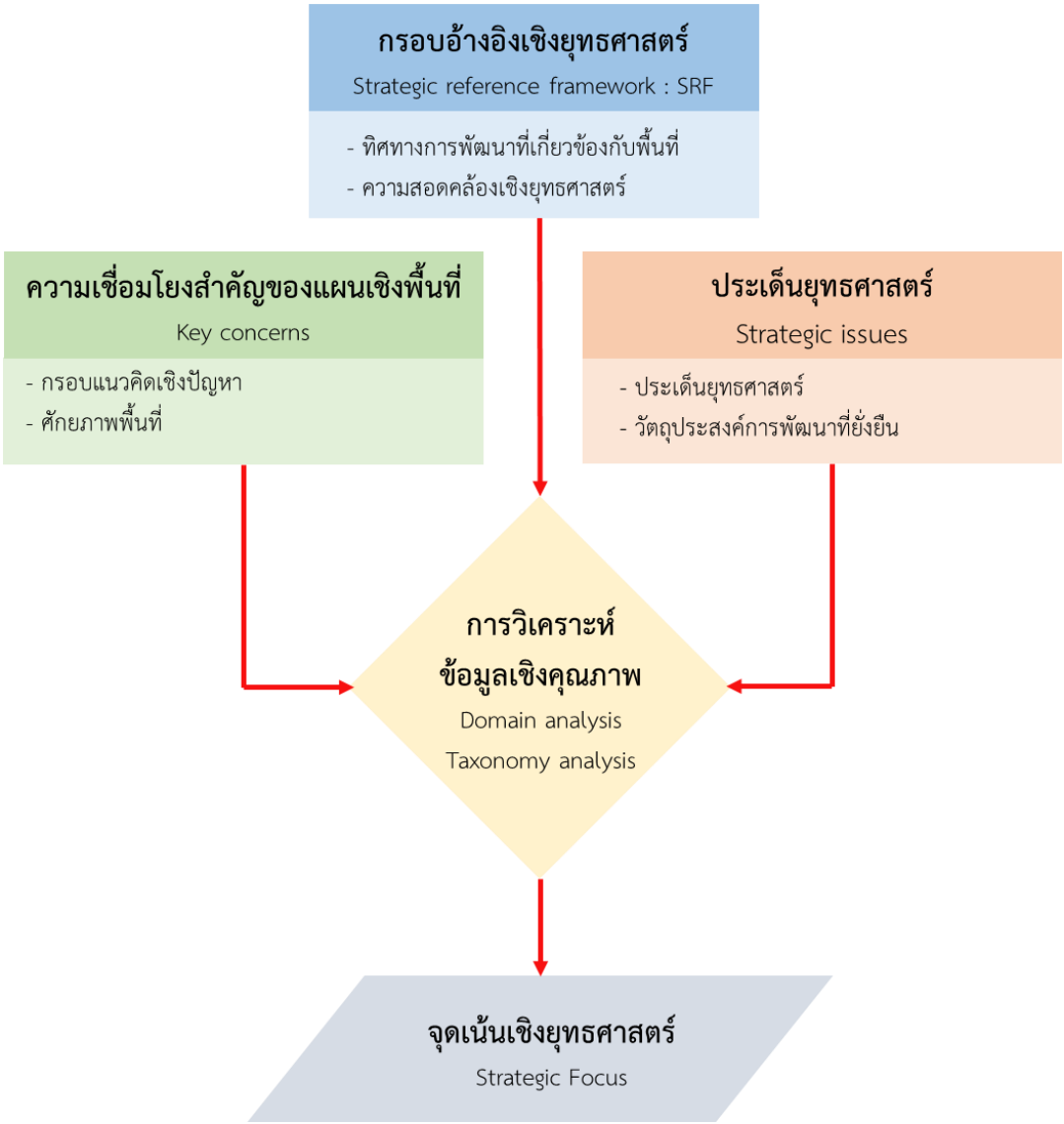

โครงสร้างตัวชี้วัดใน SEA

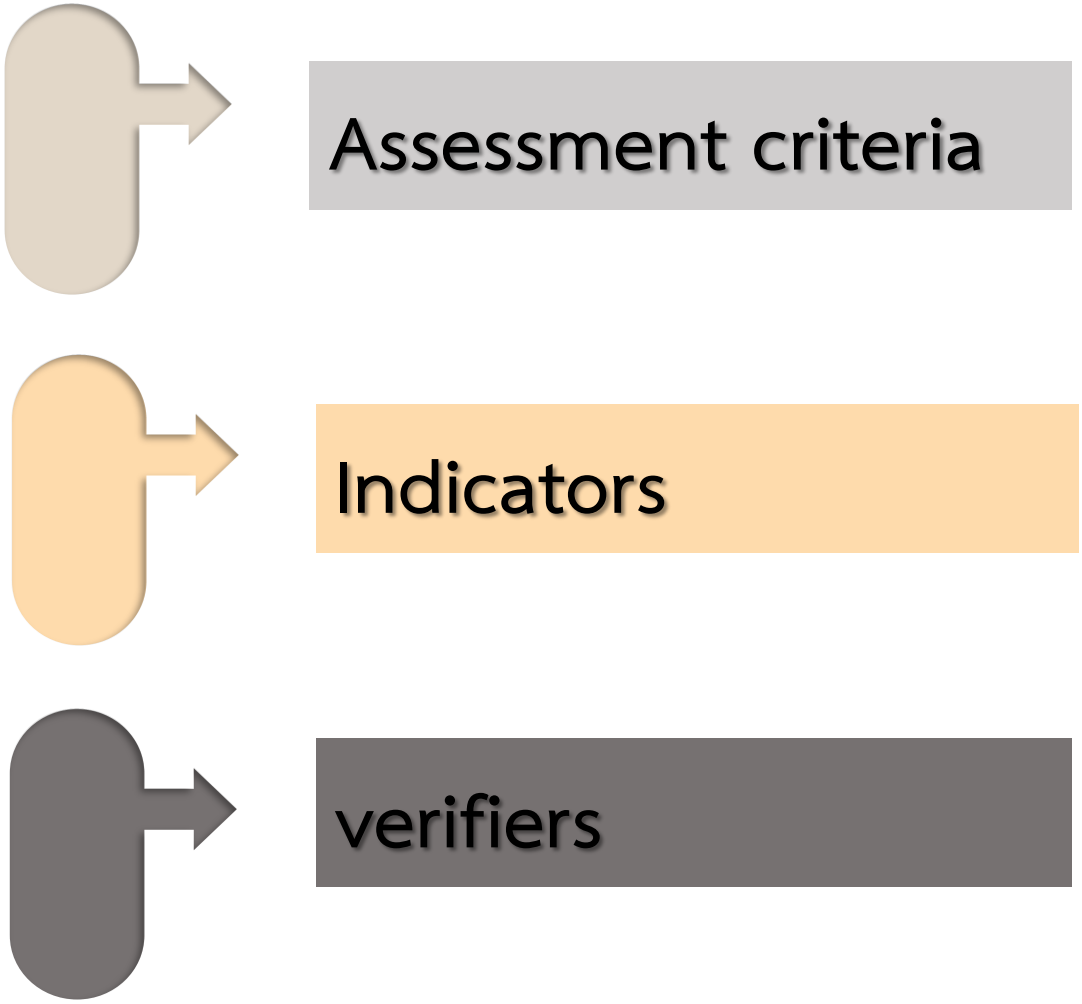

โครงสร้างของตัวชี้วัดสำหรับ SEA เพื่อการาวางแผนพัฒนา

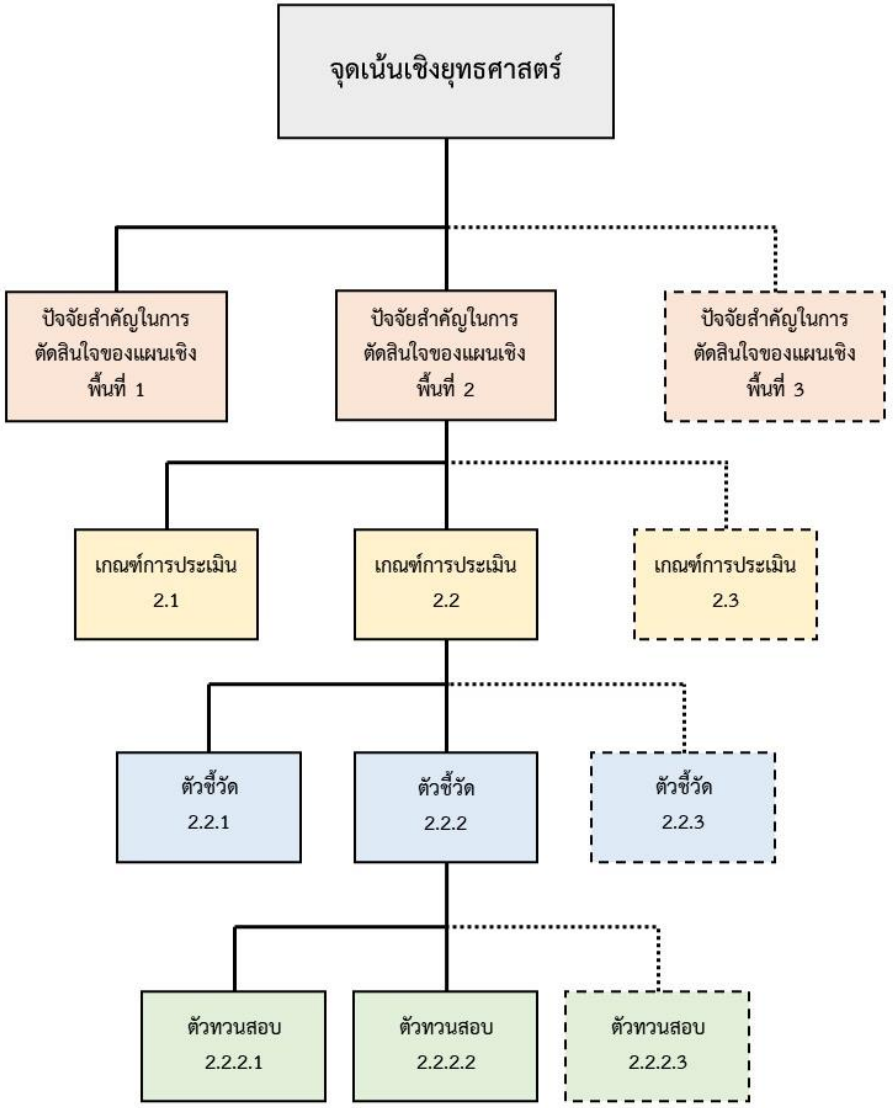

วิธีการสร้างตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ ๑ : ศึกษาวัตถุประสงค์/เป้าประสงค์ โดยศึกษาให้กระจ่างชัด วิเคราะห์หาสิ่งที่ต้องการ ค้นหาข้อความสำคัญ (Keyword)

ขั้นตอนที่ ๒ : วิเคราะห์หาองค์ประกอบที่สำคัญ โดยนำ Keyword มาศึกษาวิเคราะห์ในบริบทที่สนใจ หาองค์ประกอบที่สำคัญและองค์ประกอบที่สะท้อนถึงสิ่งที่วัตถุประสงค์ต้องการ

ขั้นตอนที่ ๓ : กำหนดตัวชี้วัด โดยนำองค์ประกอบแต่ละส่วนมากำหนดตัวชี้วัด หาตัวแปรที่สะท้อนความเป็นองค์ประกอบที่เข้าใจง่าย ตรวจวัดหรือแจงนับได้ กำหนดเกณฑ์เพื่อเปรียบเทียบตามมิติเวลาได้ โดยใช้หลักการของลักษณะตัวชี้วัดที่ดี

ขั้นตอนที่ ๔ : ระดมสมอง (Brain Strom) เพื่อพิจารณาตัวชี้วัดร่วมกัน โดยการทบทวนและวิเคราะห์กับบริบทแวดล้อมที่ดำรงอยู่ การพิจารณาคุณภาพของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ทั้งความครบถ้วนสมบูรณ์

ความเชื่อถือได้และพิจารณากำหนด Metadata ทั้งนิยาม สูตรคำนวณ หน่วยวัด รายละเอียดของข้อมูล ฯลฯ

ขั้นตอนที่ ๕ : ทดสอบตัวชี้วัด โดยศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย ๕ ปี พร้อมทั้งดูแนวโน้มและความสอดคล้องโดยเทียบเคียงกับสถานการณ์ความเป็นจริงและแหล่งข้อมูลอื่น

การทบทวนและระบุตัวชี้วัด

1. การทบทวนและระบุตัวชี้วัดเบื้องต้น
2. การคัดกรองตัวชี้วัด
3. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและกำหนดวิธีการวัดของตัวชี้วัด
4. การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัด

ขั้นตอนการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับ SEA เพื่อการวางแผนพัฒนา

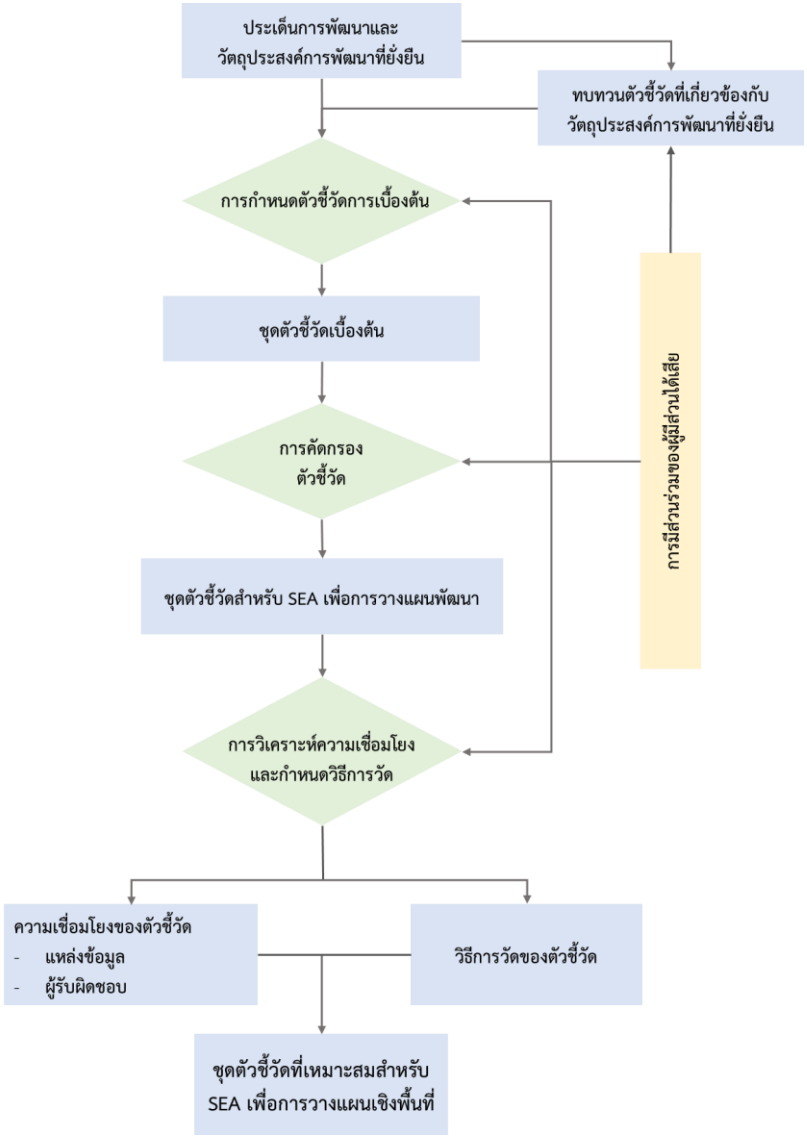

การทบทวนและรวบรวมตัวชี้วัด

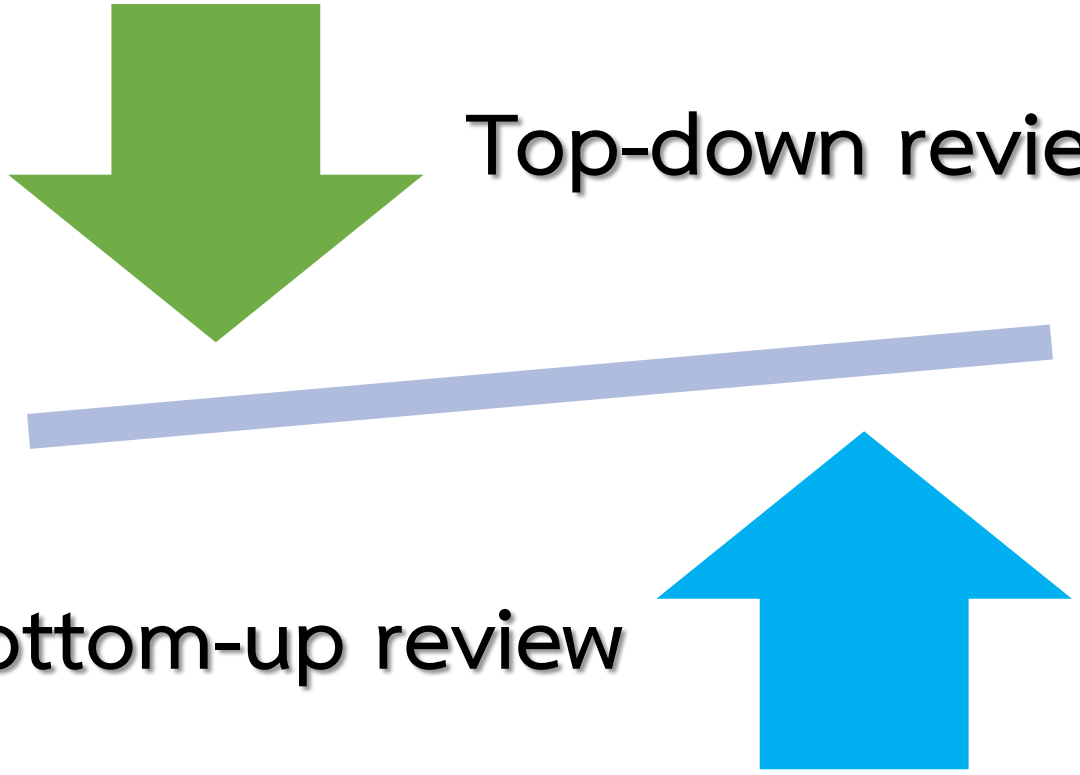

การทบทวนและกำหนดตัวชี้วัดเบื้องต้น

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลผลิต (Output)

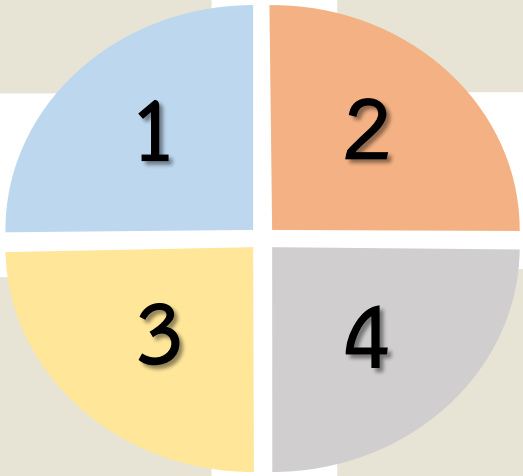

ประสิทธิภาพ (Efficiency)

ประสิทธิผล (Effectiveness)

การวัดผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Actions)

1. คัดเลือก**ตัวชี้วัดที่มีอยู่ของแต่ละในหน่วยงาน**

2. **กำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติมให้เหมาะสม** สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์สำหรับการวางแผนและวัตถุประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืน

“ภาพรวมของทุกตัวชี้วัด คือ
ผลการวัดความยั่งยืนของการขับเคลื่อนแผนพัฒนา”

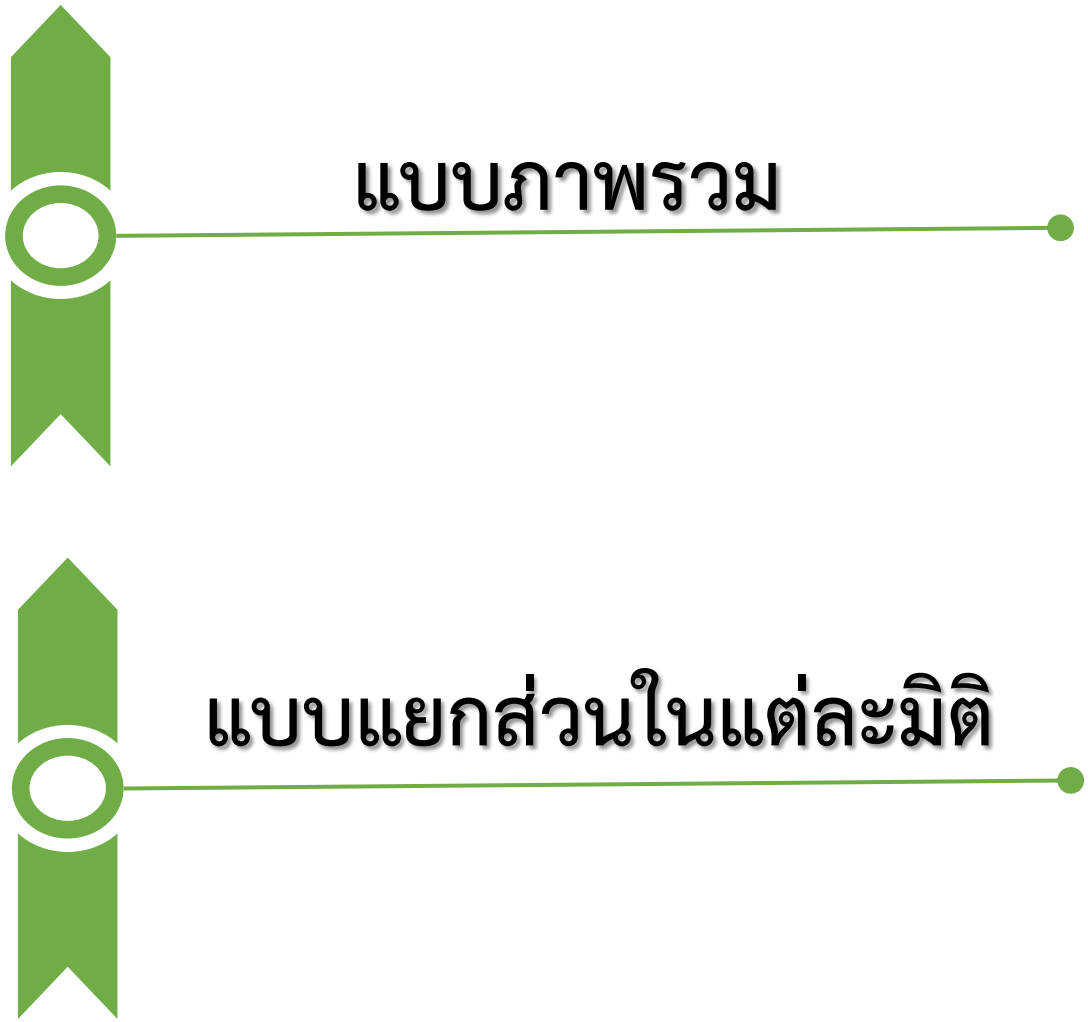

การทบทวนตัวอย่างตัวชี้วัดของ SEA สำหรับการวางแผนพัฒนา

ประเด็น	แผนพัฒนาด้านคมนาคม	แผนพัฒนาเมืองและผังเมือง	แผนการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ	แผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะหรือพื้นที่พิเศษ	แผนพัฒนานิคมอุตสาหกรรม
1. ความหลากหลายทางชีวภาพ สัตว์และพืช	√			√	
2. ผลกระทบต่อระบบนิเวศ				√	√
3. คุณค่าทางทรัพยากรธรรมชาติ			√	√	
4. ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	√		√	√	√
5. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ			√	√	√
6. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	√	√	√	√	√
7. สารณสุขและความปลอดภัย	√			√	√
8. ภูมิทัศน์ วัฒนธรรมและประเพณี	√		√	√	√
9. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	√		√	√	
10. การพัฒนาด้านสังคม			√		
11. กฎหมายหรือข้อบังคับด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ				√	√

การคัดกรองตัวชี้วัด

- **สอดคล้อง**กับประเด็นยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- **ครอบคลุม**ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของแผนพัฒนา
- **เป็นไปได้**ในทางปฏิบัติของการวัด โดยเฉพาะความพร้อมของข้อมูลสำหรับการวัด
- สามารถ**ติดตามและประเมินผล**ได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว
- **ไม่ซับซ้อน** แต่สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแม่นยำ

การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัด

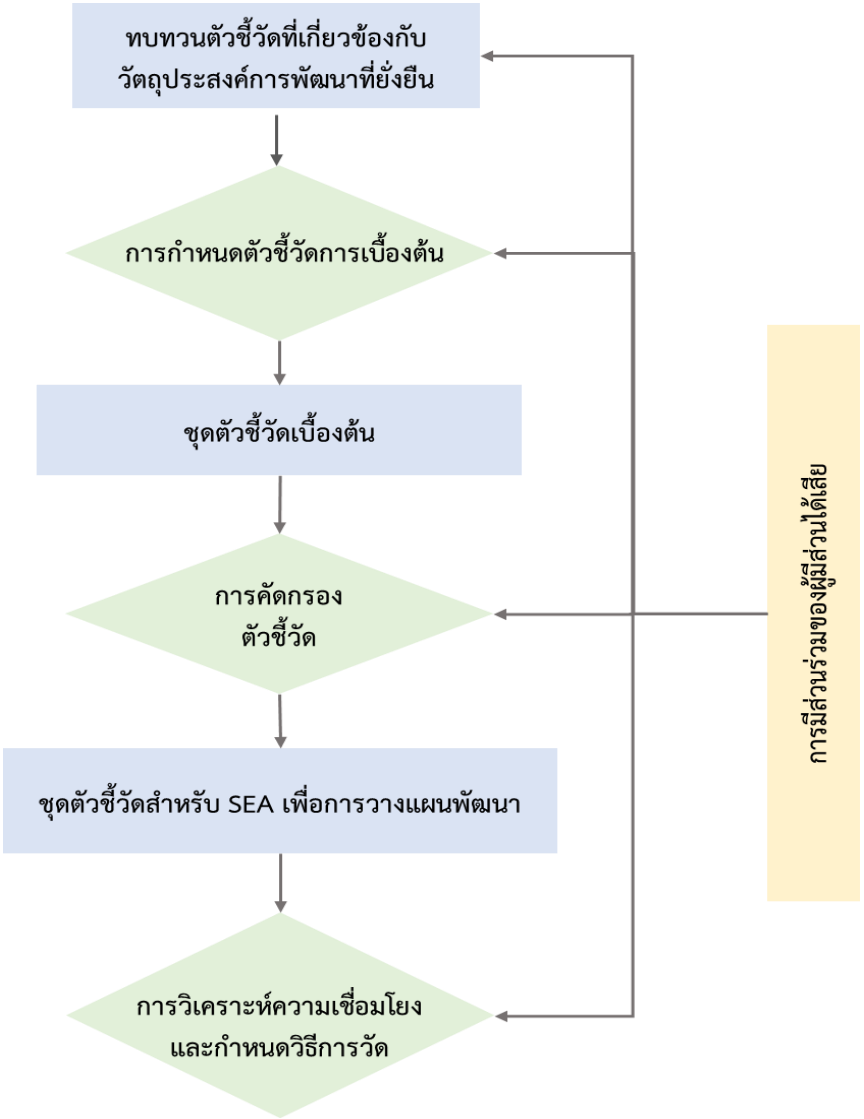

การจัดลำดับความสำคัญของตัวชี้วัด

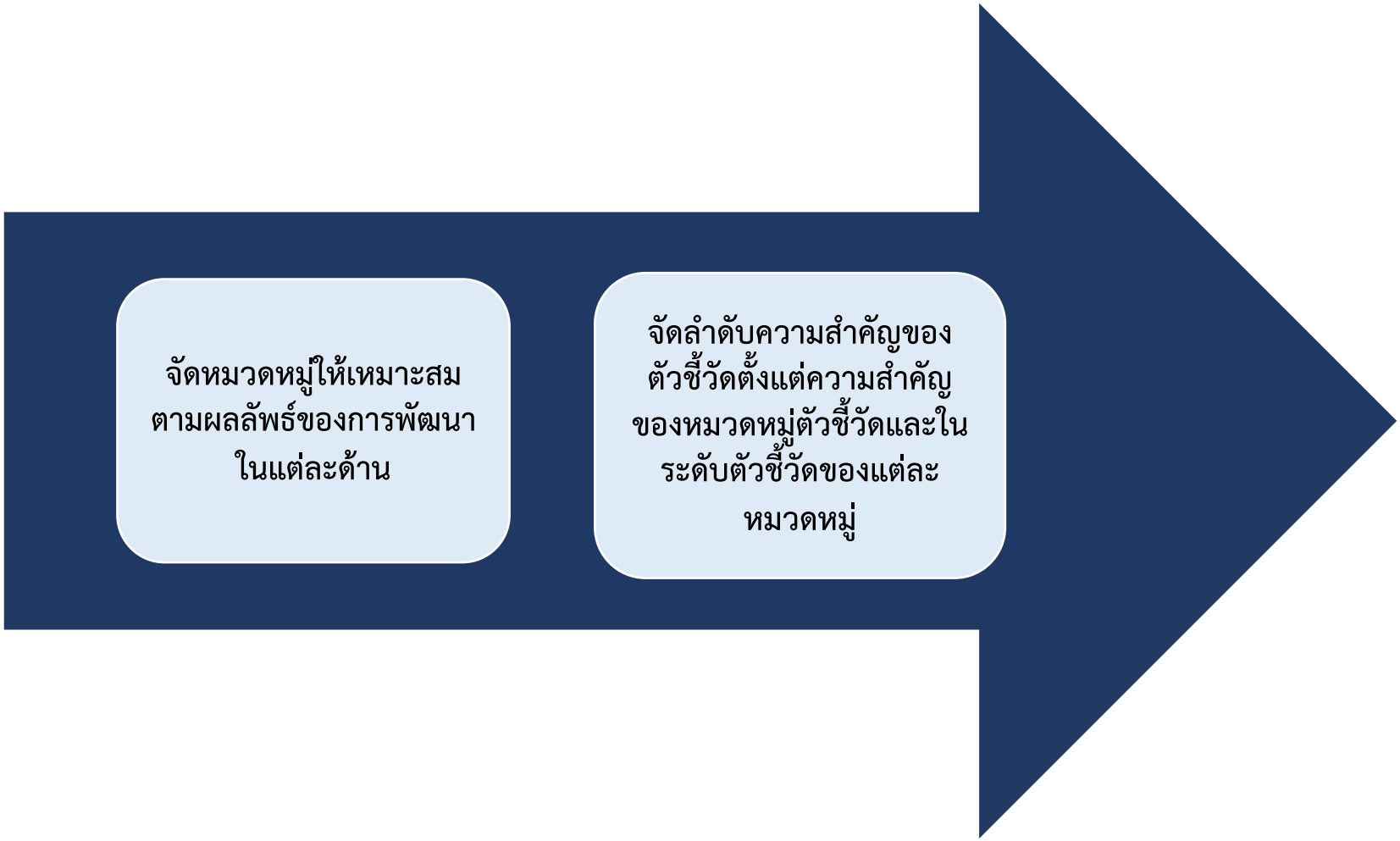

ความเชื่อมโยงของตัวชี้วัดในกระบวนการ SEA

- สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดในแผนพัฒนาได้
- ช่วยสนับสนุนการกำหนดค่าเป้าหมายในแผนพัฒนา
- สนับสนุนการกำหนดมาตรการเพื่อความยั่งยืน
- ใช้เป็นประเด็นในการติดตามประเมินผล

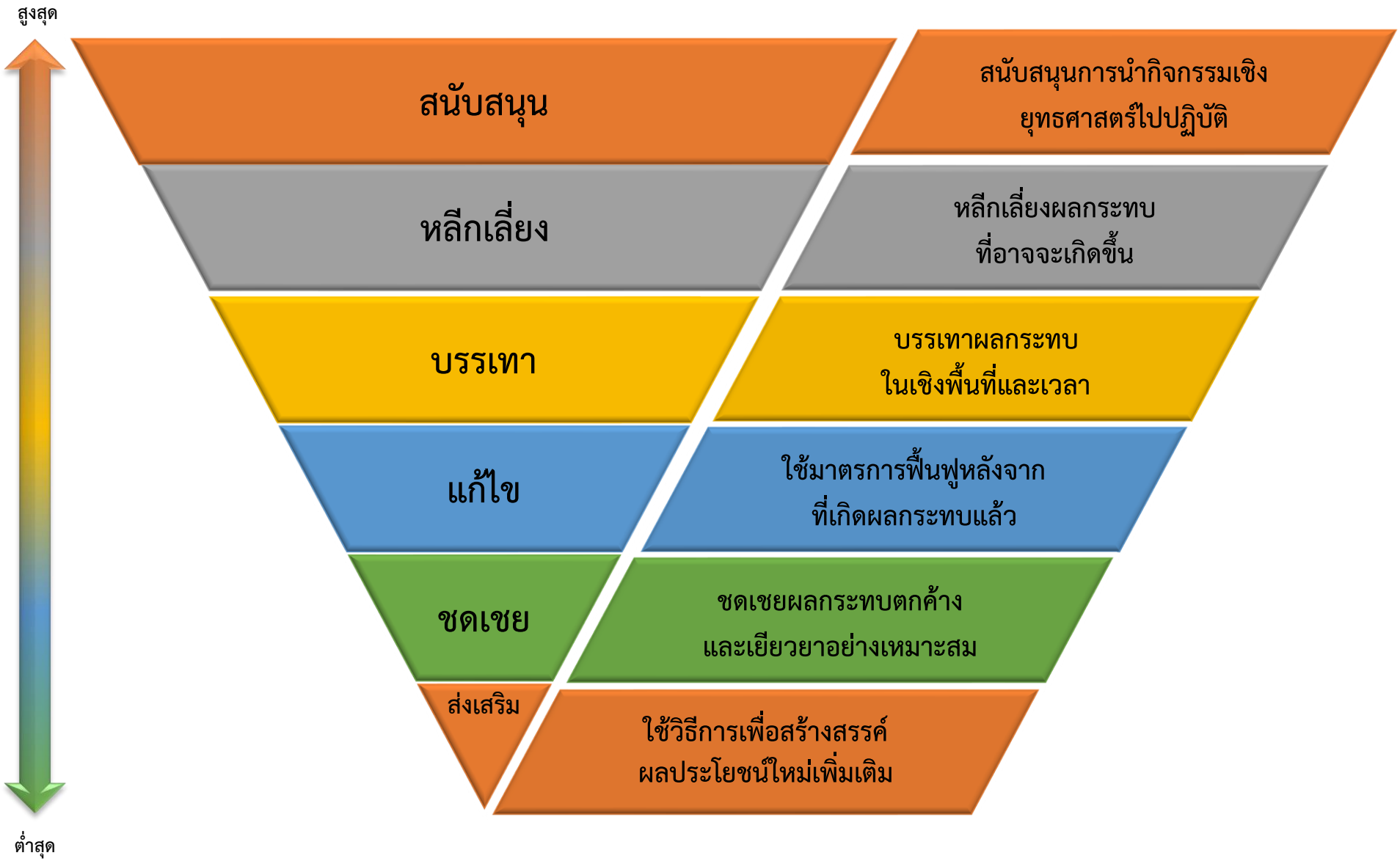
สูงสุด
สนับสนุน
สนับสนุนการนำกิจกรรมเชิง
ยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ
หลีกเลี่ยง
หลีกเลี่ยงผลกระทบ
ที่อาจจะเกิดขึ้น
บรรเทา
บรรเทาผลกระทบ
ในเชิงพื้นที่และเวลา
แก้ไข
ใช้มาตรการฟื้นฟูหลังจาก
ที่เกิดผลกระทบแล้ว
ชดเชย
ชดเชยผลกระทบตกค้าง
และเยียวยาอย่างเหมาะสม
ส่งเสริม
ใช้วิธีการเพื่อสร้างสรรค์
ผลประโยชน์ใหม่เพิ่มเติม
ต่ำสุด

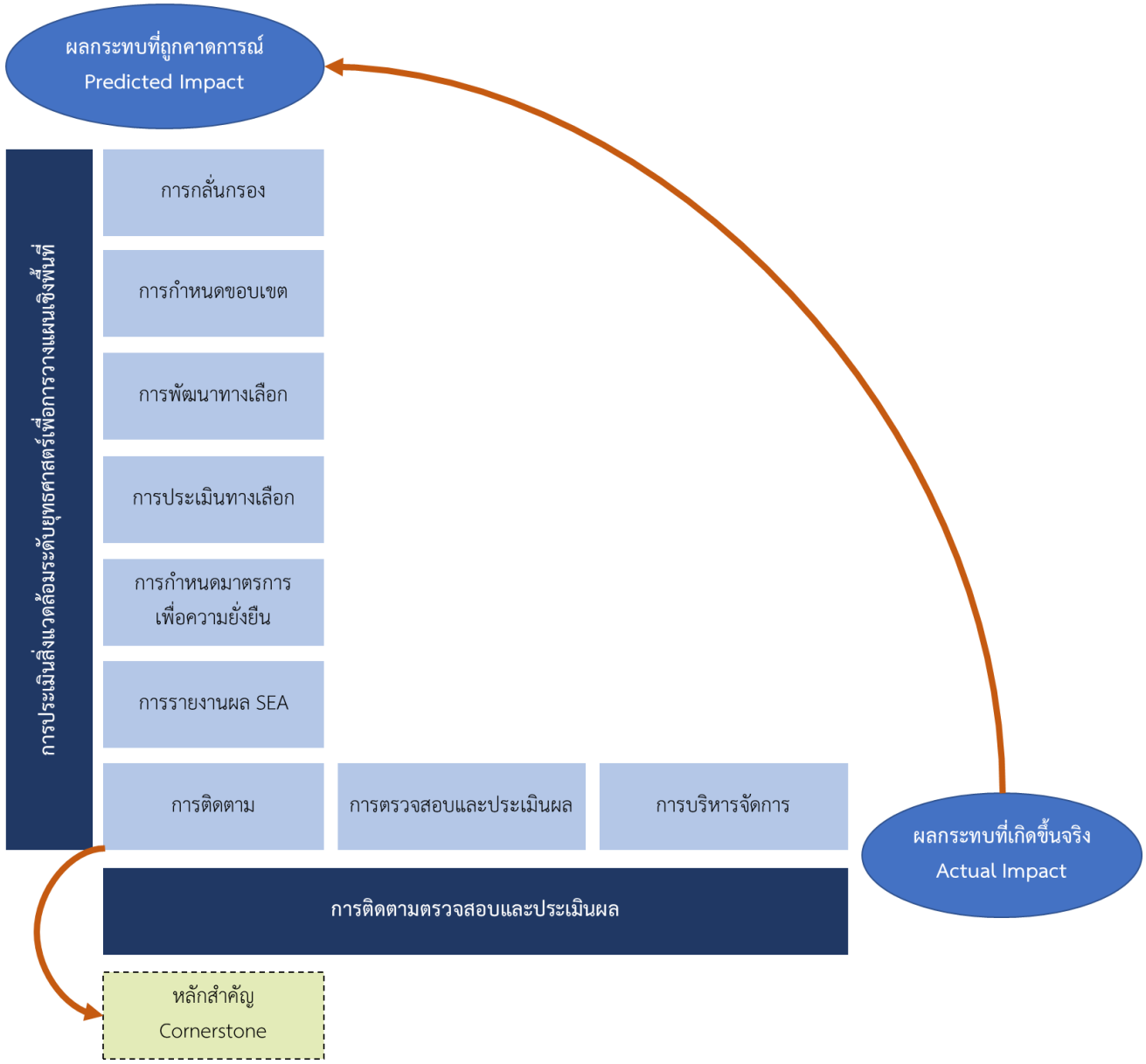
ผลกระทบที่ถูกคาดการณ์
Predicted Impact
การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เพื่อการวางแผนเชิงพื้นที่
การกลั่นกรอง
การกำหนดขอบเขต
การพัฒนาทางเลือก
การประเมินทางเลือก
การกำหนดมาตรการ
เพื่อความยั่งยืน
การรายงานผล SEA
การติดตาม
การตรวจสอบและประเมินผล
การบริหารจัดการ
ผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง
Actual Impact
การติดตามตรวจสอบและประเมินผล
หลักสำคัญ
Cornerstone

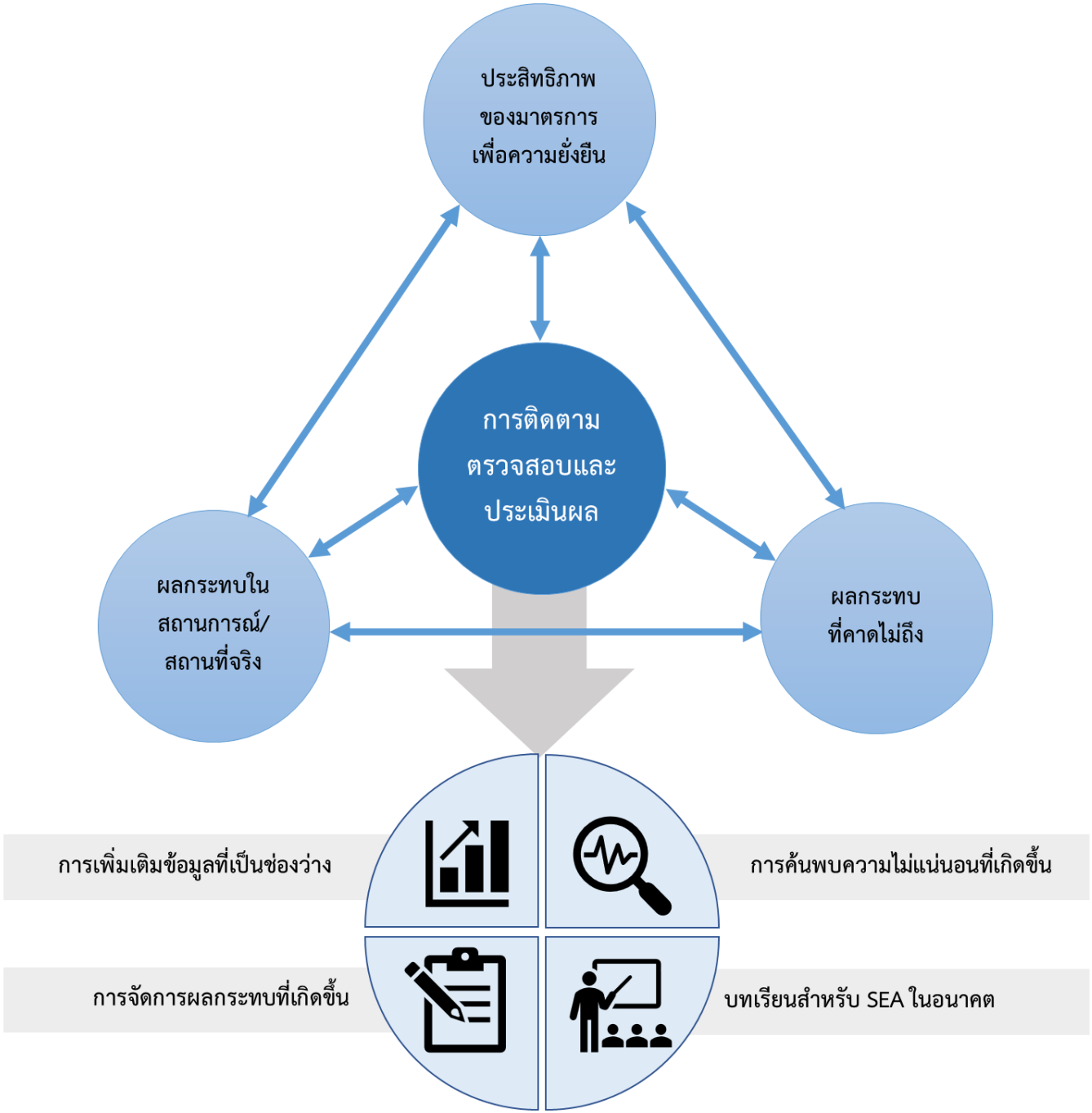
ประสิทธิภาพ
ของมาตรการ
เพื่อความยั่งยืน
การติดตาม
ตรวจสอบและ
ประเมินผล
ผลกระทบใน
สถานการณ์/
สถานที่จริง
ผลกระทบ
ที่คาดไม่ถึง
การเพิ่มเติมข้อมูลที่เป็นช่องว่าง
การค้นพบความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้น
การจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้น
บทเรียนสำหรับ SEA ในอนาคต

การพัฒนาทางเลือกเพื่อการวางแผนพัฒนา

1. การระบุทางเลือกที่เป็นไปได้
2. การตรวจสอบทางเลือกการพัฒนา

การพัฒนาทางเลือก

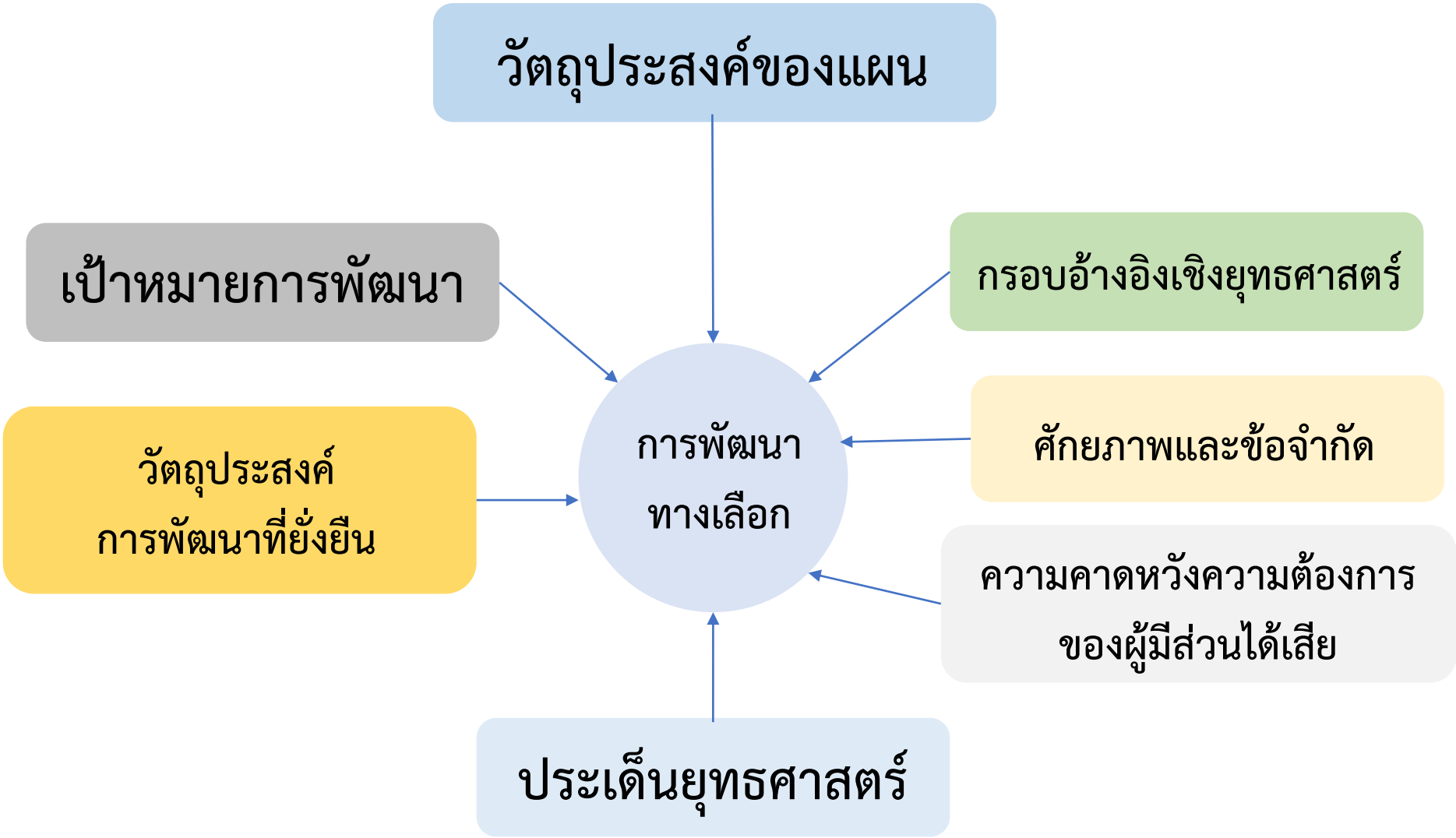

การสร้าง**ทางเลือก**การพัฒนา

กรอบแนวคิดของทางเลือก

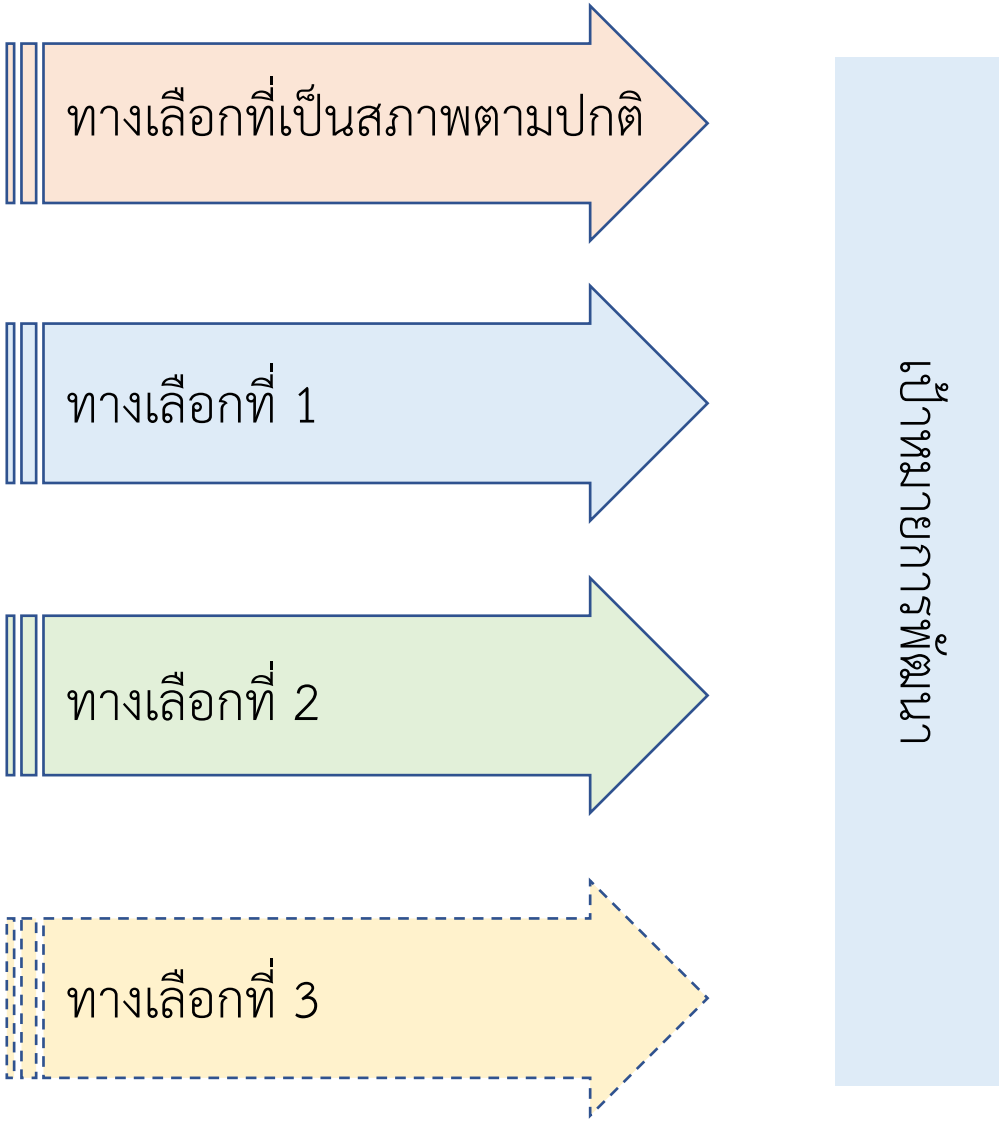

ตัวอย่างประเด็นการตรวจสอบทางเลือกในการพัฒนา

ลำดับที่	ประเด็นการตรวจสอบทางเลือก	ใช่	ไม่ใช่
1	ในกระบวนการ SEA มีการพัฒนาทางเลือกในการพัฒนา		
2	การพัฒนาทางเลือกในการพัฒนาได้นำข้อมูลจากการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกระบวนการ SEA		
3	ทางเลือกการพัฒนาได้มีการพิจารณาขอบเขตเชิงภูมิศาสตร์และความสอดคล้องตามลำดับขั้นและวัตถุประสงค์ของแผน หรือแผนงานที่เกี่ยวข้อง (Realistic)		
4	ทางเลือกการพัฒนาได้รับการพัฒนาบนฐานข้อมูลสถานภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงของพื้นที่ (Reasonable)		
5	ทางเลือกการพัฒนาสามารถดำเนินการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติภายในระยะเวลาและทรัพยากร ภายใต้แผนหรือแผนงาน (Implementable)		
6	ทางเลือกการพัฒนาความเป็นไปได้ทั้งในเชิงเทคนิคและเชิงสถาบัน หรือไม่ (Viable)		
7	ทางเลือกการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืนได้		
8	ทางเลือกในการพัฒนามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนกรอบแนวคิดของทางเลือกและการอธิบายความของแนวทางการพัฒนา		
9	ทางเลือกการพัฒนาได้มีการระบุแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนพร้อมทั้งการอธิบายข้อมูลกิจกรรมการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์ได้อย่างชัดเจน		

การพัฒนาทางเลือกเพื่อการวางแผนพัฒนา

การสร้างอนาคตร่วมกัน - Future Search Conference (F.S.C.)

วัตถุประสงค์

1. ร่วมกันทำความเข้าใจสถานการณ์ในอดีตและปัจจุบันที่มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งจะมีผลกระทบในอนาคต
2. เพื่อเสนอภาพรวมของสถานการณ์ปัจจุบัน
3. เพื่อสร้างพันธสัญญาในการมีวิสัยทัศน์ของอนาคตร่วมกัน
4. เพื่อรวบรวมแนวคิด ความเข้าใจ ข้อมูลพื้นฐาน แผนปฏิบัติการ ที่จะใช้ในการสร้างอนาคตร่วมกัน

การพัฒนาทางเลือกเพื่อการวางแผนพัฒนา

การสร้างอนาคตร่วมกัน - Future Search Conference (F.S.C.)

บทบาทของผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมกระบวนการ FSC

1. เป็นผู้ค้นหาข้อมูล ให้ข้อมูล ประสบการณ์ วิเคราะห์ข้อมูล

2. ช่วยกันสร้างภาพของอนาคตที่พึงปารถนา

3. ค้นหา “ความคิดเห็นร่วม”

4. ช่วยกันกำหนดกิจกรรมที่จะนำ “ความคิดเห็นร่วม” ไปสู่การปฏิบัติ

อนาคต

เคลื่อนที่ตามเวลา	อนาคตของเมื่อวาน
	อดีตของวันมะรืนคืออนาคตของวันนี้ = สิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันพรุ่งนี้
	อนาคตยาวไกลไม่สิ้นสุดเพราะยังไม่เกิดขึ้น
เป็นผลสืบเนื่องจากปัจจุบัน	ทุกสิ่งเกิดขึ้นล้วนมีเหตุผลปัจจัยเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุเป็นผลกัน
	ปัจจัยเป็นผลจากอดีต อนาคตเป็นผลจากปัจจุบัน
	อนาคตจึงไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นโดยอิสระของตัวมันเอง

ถูกกำหนดด้วยกฎเกณฑ์ที่มนุษย์ตั้งขึ้น

ตัดสินกฎหมายต่างๆ เช่นกระทำผิด อนาคต ⇨ ต้องถูกดำเนินคดี

ถูกกำหนดด้วยการตัดสินใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล

- ตัดสินใจแต่งงาน → 1 เดือนข้างหน้า จะมีงานแต่ง
- ตัดสินใจทำชุมชนท่องเที่ยว → 1 – 3 เดือนข้างหน้ามีกิจกรรมทางท่องเที่ยวชัดเจน

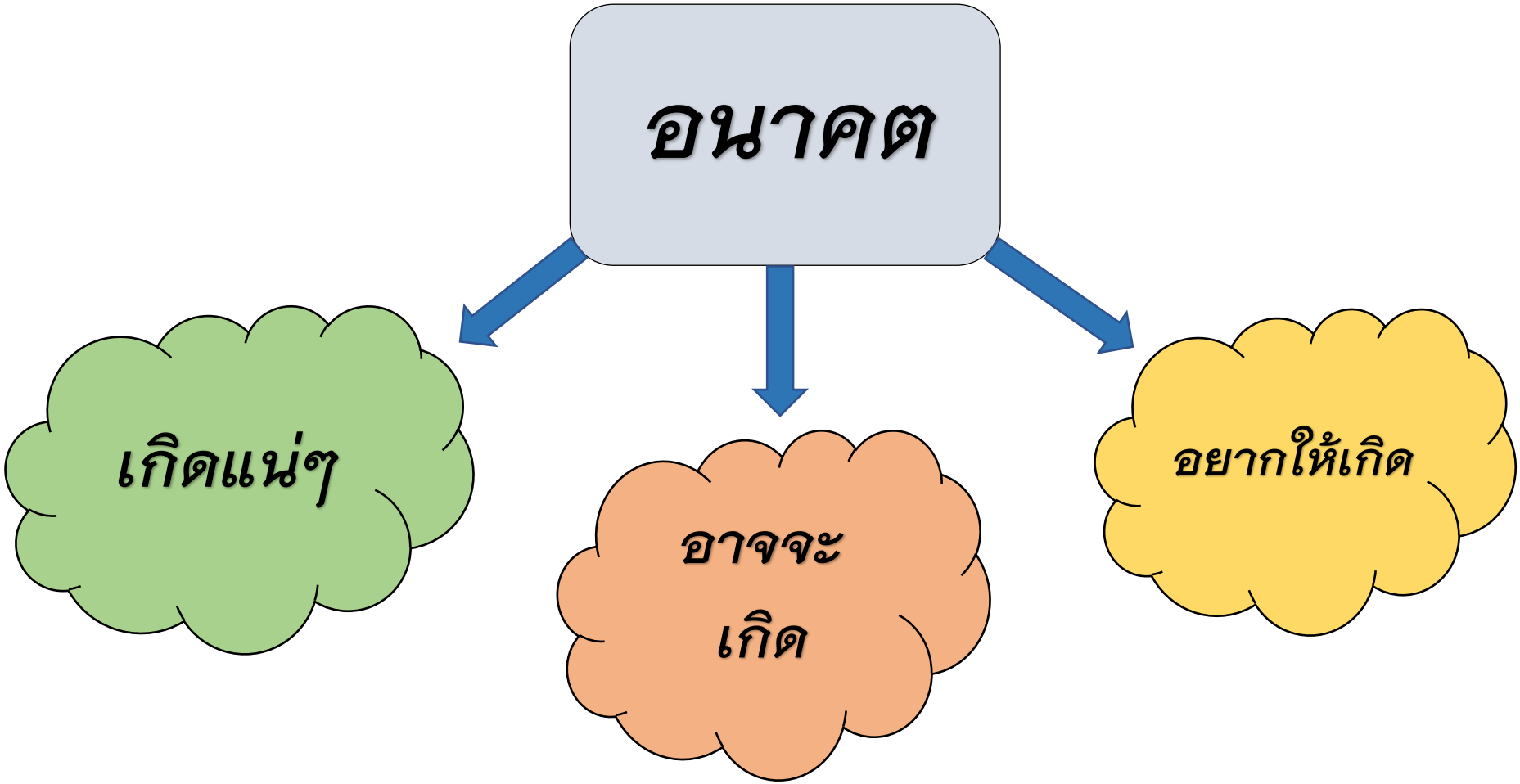
อนาคต
เกิดแน่ๆ
อาจจะ
เกิด
อยากให้เกิด

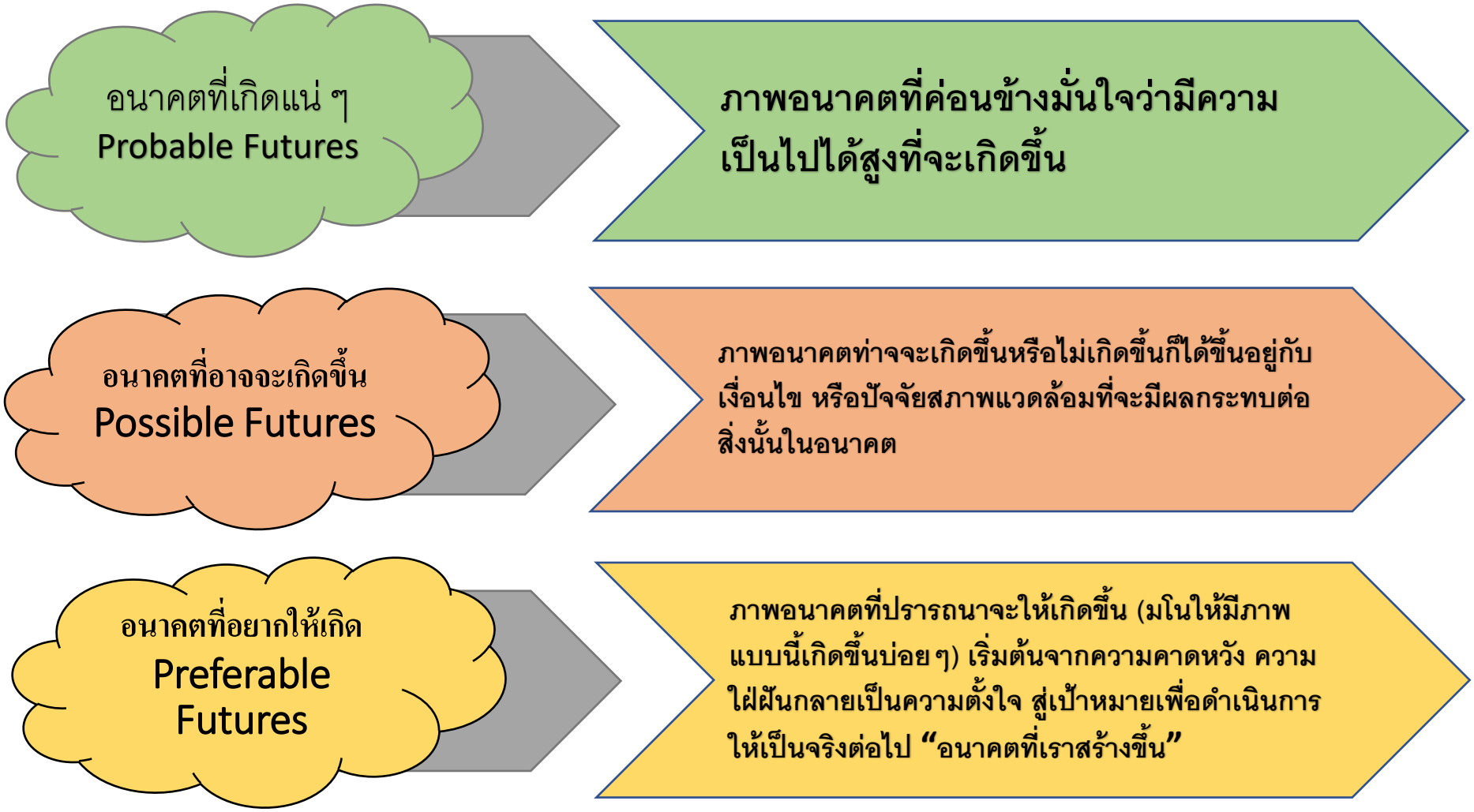
อนาคตที่เกิดแน่ ๆ
Probable Futures
ภาพอนาคตที่ค่อนข้างมั่นใจว่ามีความเป็นไปได้สูงที่จะเกิดขึ้น
อนาคตที่อาจจะเกิดขึ้น
Possible Futures
ภาพอนาคตท่าจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข หรือปัจจัยสภาพแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งนั้นในอนาคต
อนาคตที่อยากให้เกิด
Preferable Futures
ภาพอนาคตที่ปรารถนาจะให้เกิดขึ้น (มโนให้มีภาพแบบนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ) เริ่มต้นจากความคาดหวัง ความใฝ่ฝันกลายเป็นความตั้งใจ สู่เป้าหมายเพื่อดำเนินการให้เป็นจริงต่อไป “อนาคตที่เราสร้างขึ้น”

คาดการณ์ผลลัพธ์
ถ้าตัดสินใจทำแบบนี้
อาจจะเกิดอะไรขึ้นได้บ้าง ?
ลองพิจารณาผลกระทบจากหลายๆทางเลือกก่อนตัดสินใจ
จะช่วยให้สามารถสร้างอนาคตที่พึงประสงค์สำเร็วมากกว่า
คาดการณ์แนวโน้ม
ขณะนี้เป็นเช่นนั้น
ต่อไปจะเป็นเช่นไรได้บ้าง ?
ช่วยให้เห็นภาพเหตุการณ์ในอนาคต นำไปสู่การเตรียมความ
พร้อมหรือแก้ไข ปรับเปลี่ยน เพื่อให้อนาคตเป็นไปตามที่ถึง
ประสงค์ หรืออาจนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากอนาคต
คาดการณ์ผลกระทบ
สิ่งที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบ
อย่างไรบ้าง ?
นำไปสู่การเตรียมการป้องกันปัญหา เตรียมพร้อม
เพื่อรับมือ หรือ การใช้ประโยชน์ จากผลกระทบที่เกิด
คาดการณ์ความเป็นไปได้
สิ่งใดน่าจะเกิดขึ้นตามมา
ได้บ้าง ?
ดันหาว่าอะไรสามารถเกิดขึ้นได้บ้างในอนาคต หากมีบางสิ่ง
เกิดขึ้นเพราะสิ่งที่เกิดขึ้นยอมส่งผลให้หลาย สิ่งหลายอย่าง
เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

หลักความต่อเนื่อง
หลักความสัมพันธ์เชิงเหตุผล
หลักการเปรียบเทียบ
หลักดุลยภาพ
หลักในการคาดการณ์อนาคต

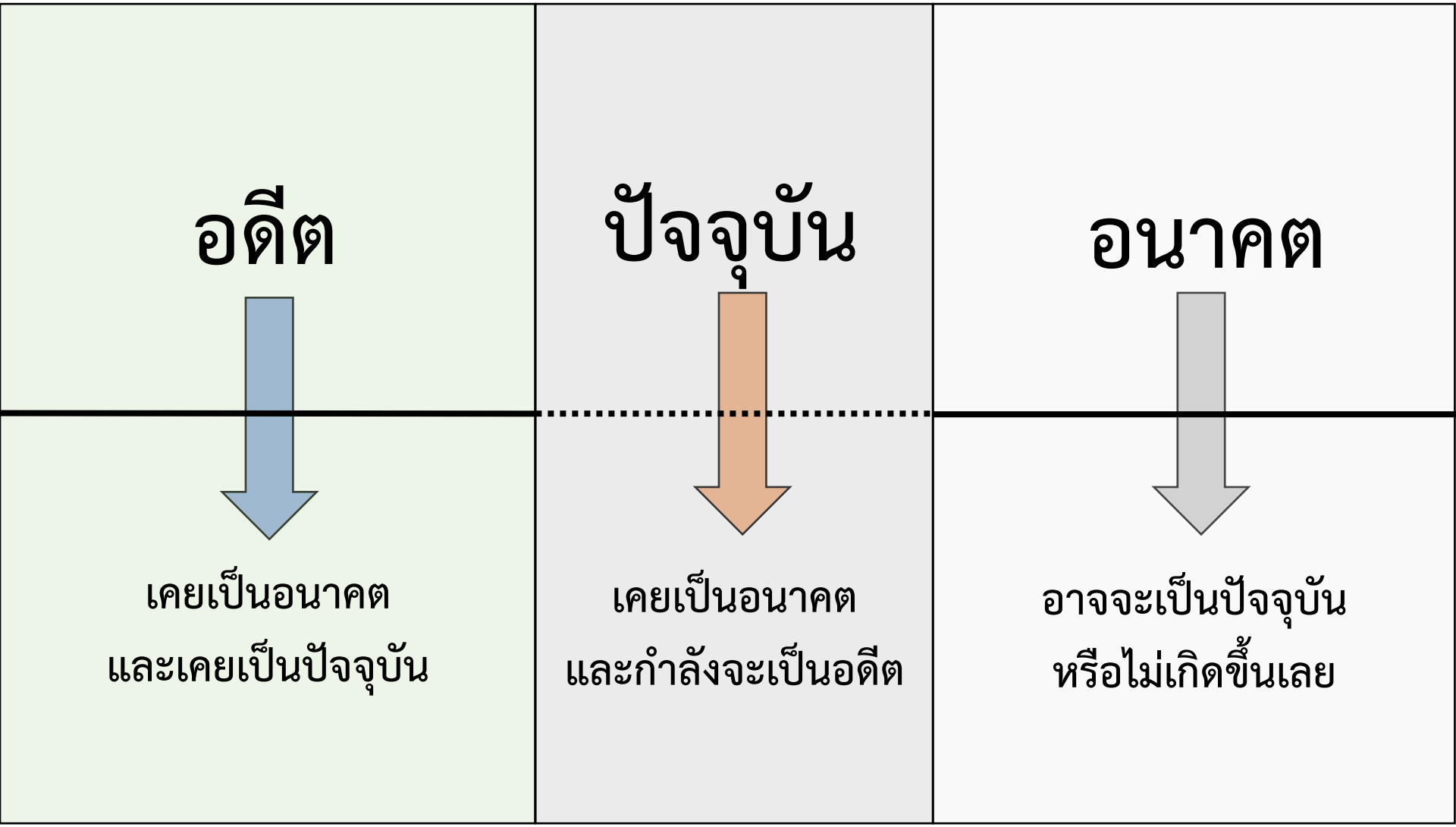
อดีต
ปัจจุบัน
อนาคต
เคยเป็นอนาคต
และเคยเป็นปัจจุบัน
เคยเป็นอนาคต
และกำลังจะเป็นอดีต
อาจจะเป็นปัจจุบัน
หรือไม่เกิดขึ้นเลย

การประเมินทางเลือกเพื่อการวางแผนพัฒนา

1

- การคาดการณ์และประเมินผลกระทบทางเลือก

2

- การเปรียบเทียบและระบุทางเลือกที่เหมาะสม

การคาดการณ์และประเมินผลกระทบทางเลือก

1. การคาดการณ์ผลกระทบจากทางเลือก
2. การประเมินผลกระทบของทางเลือก
3. การวางมาตรการบรรเทาผลกระทบเบื้องต้น

การคาดการณ์และประเมินผลกระทบทางเลือก

ผลกระทบทางตรง (Direct Impacts)

ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาเฉพาะพื้นที่**โดยตรง**กับองค์ประกอบที่ถูกรบกวนด้วยกิจกรรมการพัฒนา

ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impacts)

ผลกระทบที่**ต่อเนื่อง**จากผลกระทบทางตรงที่ได้ระบุไว้ก่อนหน้าโดยจะเป็นลำดับที่ 2 หรือ 3 ในการเกิดการเปลี่ยนแปลง

ผลกระทบการสะสม (Cumulative Impact)

แนวทางการวางแผนพัฒนาซึ่งจะเกิดขึ้นทั้งในพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาและมีส่วนที่ส่งผลการเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบสู่ภายนอกพื้นที่เป้าหมาย

ผลกระทบสะสมข้ามแดน (Transboundary Cumulative Impact)

ความเชื่อมโยงของการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบของทางเลือกในการวางแผนพัฒนา

การคาดการณ์และประเมินผลกระทบทางเลือก

การประเมินผลกระทบของทางเลือก

ผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านแยกกันประเมินและนำผลการประเมินที่ได้รับมาประมวลผลในภาพรวมร่วมกันเป็นค่าเฉลี่ยของขนาดผลกระทบ

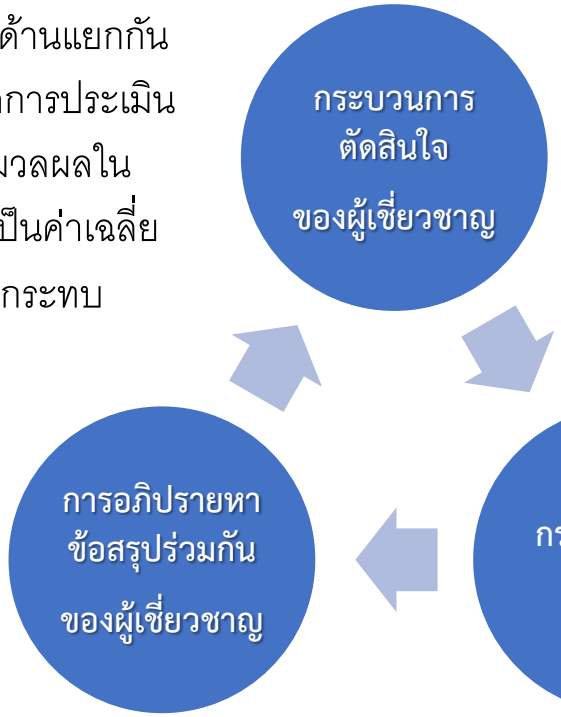

แบบสอบถามความคิดเห็น การสัมภาษณ์รายบุคคลหรือแบบกลุ่ม การสนทนากลุ่ม และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

หาข้อสรุปเกี่ยวกับทิศทางและขนาดของผลกระทบ

การคาดการณ์และประเมินผลกระทบทางเลือก

การประเมินผลกระทบของทางเลือก

การกำหนดทิศทางและขนาดหรือระดับของผลกระทบ

ขนาด/ระดับผลกระทบ	ความหมาย
- 3	**มีผลกระทบทางลบมาก** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด
- 2	**มีผลกระทบทางลบปานกลางน้อย** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด
- 1	**มีผลกระทบทางลบน้อย** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด
0	**ไม่มีการเปลี่ยนแปลง** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด
+ 1	**มีผลกระทบทางบวกน้อย** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด
+ 2	**มีผลกระทบทางบวกปานกลาง** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด
+ 3	**มีผลกระทบทางบวกมาก** ต่อองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมในระบบสิ่งแวดล้อมของทั้งในพื้นที่เป้าหมายของแผนพัฒนาและในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ตัวชี้วัด

การคาดการณ์และประเมินผลกระทบทางเลือก

การวางมาตรการบรรเทาผลกระทบเบื้องต้น

หาแนวทางในการบรรเทาผลกระทบจากสาเหตุของการเกิดผลกระทบด้านลบ

บรรเทาผลกระทบด้วยการลดขนาดผลกระทบ (Impact Magnitude)

การเปรียบเทียบและระบุทางเลือกที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด	สภาพตามปกติ	ทางเลือกที่ 1	ทางเลือกที่ 2	ทางเลือกที่ 3
	ผลกระทบ	ผลกระทบ	ผลกระทบ	ผลกระทบ
1. ตัวชี้วัด ก (+)	- 2	+ 1	+ 2	+ 2
2.. ตัวชี้วัด ข (+)	- 2	+ 1	+ 2	+ 3
3. ตัวชี้วัด ค (+)	0	+ 1	+ 2	+ 3

- 3	มีผลกระทบทางลบมาก	+ 3	มีผลกระทบทางบวกมาก
- 2	มีผลกระทบทางลบปานกลางน้อย	+ 2	มีผลกระทบทางบวกปานกลาง
- 1	มีผลกระทบทางลบน้อย	+ 1	มีผลกระทบทางบวกน้อย
0	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง		

การเปรียบเทียบและระบุทางเลือกที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด	ค่าระดับความสำคัญ (ค่าถ่วงน้ำหนัก)	สภาพตามปกติ		ทางเลือกที่ 1		ทางเลือกที่ 2		ทางเลือกที่ 3	
		ระดับผลกระทบ	ผลคะแนน	ระดับผลกระทบ	ผลคะแนน	ระดับผลกระทบ	ผลคะแนน	ระดับผลกระทบ	ผลคะแนน
1. ตัวชี้วัด ก (+)									
	0.55	- 2	(-1.10)	+ 1	(0.55)	+ 2	(1.10)	+ 2	(1.10)
2.. ตัวชี้วัด ข (+)									
	0.24	- 2	(-0.48)	+ 1	(0.24)	+ 2	(0.48)	+ 3	(0.72)
3. ตัวชี้วัด ค (+)									
	0.21	0	(0)	+ 1	(0.21)	+ 2	(0.42)	+ 3	(0.63)
รวม	1		-1.58		1.00		2.00		2.45

1) นำค่าระดับความสำคัญใส่ทิศทางของผลกระทบตามที่ประเมินไว้ เช่น ผู้เชี่ยวชาญประเมินทิศทางของตัวชี้วัดที่ 1 **ตัวชี้วัด ก** เป็นผลกระทบทางบวก ค่าระดับความสำคัญของตัวชี้วัดเป็น + 0.55

2) นำค่าระดับความสำคัญที่มีทิศทางของผลกระทบคูณกับระดับของผลกระทบ เช่น ในสภาพตามปกติของตัวชี้วัดที่ 1 **ตัวชี้วัด ก** มีค่าระดับความสำคัญของตัวชี้วัด + 0.55 คูณกับระดับผลกระทบที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน คือ -2 ผลลัพธ์เท่ากับ -1.10

3) คำนวณค่าคะแนนจนครบทุกตัวชี้วัดของแต่ละทางเลือกและนำผลคะแนนของทุกตัวชี้วัดรวมกัน

4) การเปรียบเทียบทางเลือกในการพัฒนาหรือการจัดการเชิงพื้นที่เพื่อที่จะระบุทางเลือกที่เหมาะสมพิจารณาจากผลคะแนนรวมของแต่ละทางเลือก โดยเลือกจากผลกระทบทางบวกที่มีค่าคะแนนมากที่สุด